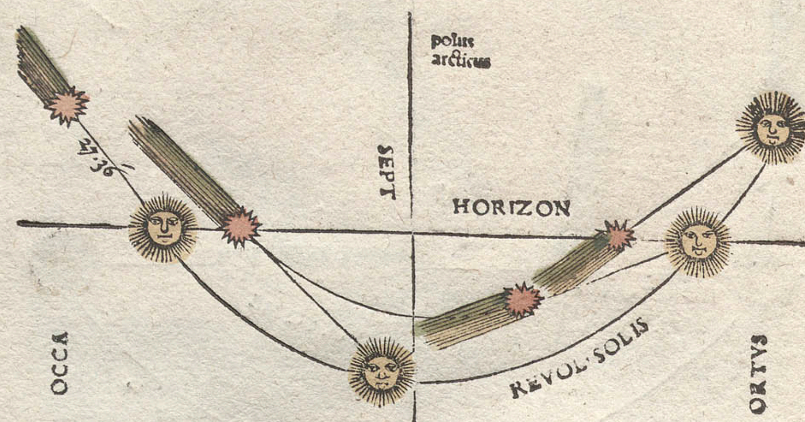
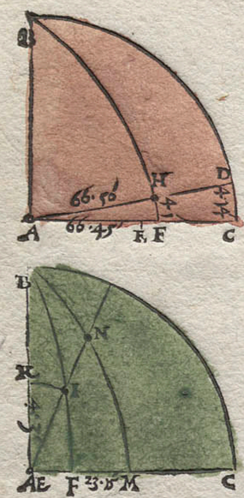
Quem Sol & Cometa peregerint ortum occasumq; 23 Augusti die.

Vicesimo quarto autem Augusti adhuc aliqua ex parte Cometa mihi conspectus est, non autem contemplatus diligentia priori, quomodo videlicet cauda Solem sequuta sit, cuius occasione hanc contemplationis viam agressus sum.

Quomõ mut' diurnus Cometæ sit inuestigandus.

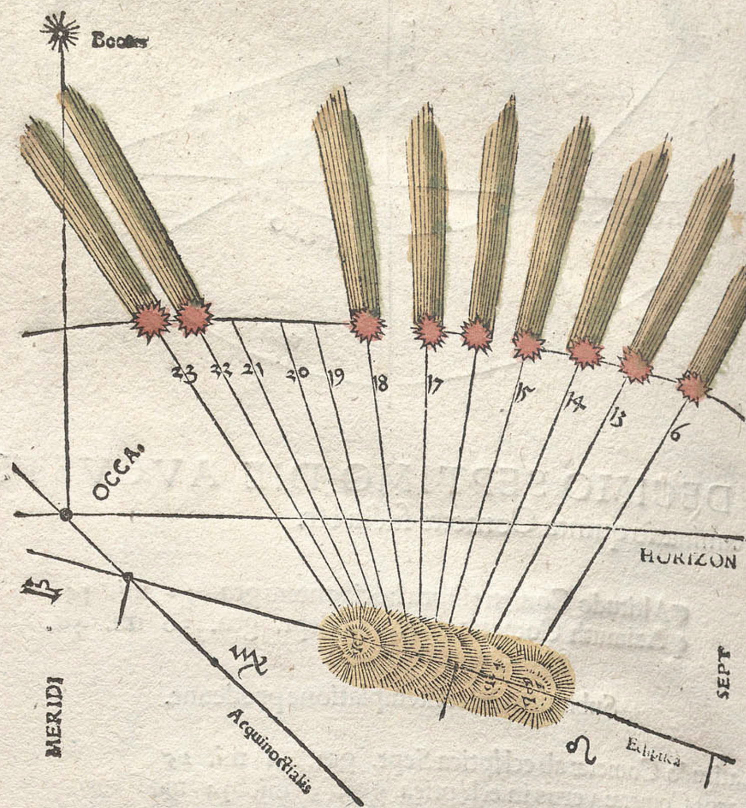
DVO adhuc restant per meteoroscopium quærenda pro Cometæ vsu, motus nempè ipsius Cometæ diurnus, id est, quantum indies promouerit, & quam incedendo semitam descripserit, id est, qua in parte eclipticam transcenderet, quæ duo loca, qui caput & caudam draconis appellare voluerit, non errauerit. In motu diurno cognoscendo locum Cometæ quem in ecliptica sub obseruationis tempus tredecimum videlicet diem Augusti tenuit, latitudinem quoq; eiusdem, similiter etiam loca quæ in 14 die incoluit pro exemplo desumemus. Die igitur 13 verus locus Cometæ erat 19 gradus 15 mi. ♌. Latitudo eiusdem gra. 23 mi. 15 Septentrionalis. Die autem 14, locus Cometæ verus fuit gradus 23 mi. 39 ♌. Latitudo gradus 23 mi. 2. Differentia iam longitudinis est gra. 4 mi. 14, quam quidẽ differentiam in meteoroscopii limbo à C versus B requirens cum litera D signet, complementum post hac latitudinis minoris, grad. scilicet 66 mi. 58 ab A versus B numerans cum litera G inscribat, filumq; cum margarita eidem adiungat. Filo rursus super D literam acto, margarita numerum in H areæ puncto prodit H F numerum pro catheto supponendum. Quo supposito, gradus ab F in A numerentur, ab illisq; latitudinis complementum subtractum, quãtitatem E F relinquet. Postea rursus quantitatem E F ab A versus C computans, cum litera F, sicut in secundo patet quadrante, inscribat, vnde versus B ascendens numeri H F quantitatem vocans cum litera I notet, Super I margaritam figens, filium in A B lineam promoueat, eo enim promoto, gra. 4 mi. 3 in K puncto ab vnione secari cernet, motum scilicet Cometæ diurnum à prima in secundam vsq; obseruationem. Eadem ratione singulorum dierum motus indagantibus, tales sese offerunt.

¶ A 13 vsq; ad 14 diem gra. 4 mi. 3
¶ A 14 vsq; ad 15 gradus 4 mi. 0.
¶ A 15 vsq; ad 16, gradus 6 mi. 0
¶ A 16 vsq; ad 17, gradus 5 mi. 24
¶ A 17 vsq; ad 18, gradus 5 mi. 0.
¶ A 22 vsq; ad 23 gradus 3 mi. 40

NVNC pro indagandis capite caudaq; draconis, filum per I ducatur, ab A autem versus C latitudo maior accepta cum M litera exprimatur. Ab M deinde B versus ascendens gradus 84 mi. 45 inuenta, in punctoq; N, finita vero Cometæ loco, qui est 19 gra. 15 mi. Leonis adijciantur, quæ adiecta caput draconis arguunt, 14 videlicet ♍ gradum, caudam vero 14 ♉, Ventrem vero 14 Leonis. Eodem modo caput & cauda per quemlibet motum diurnum reperiuntur, quo licet in negotio nonnunquam differentiæ pauxillum occurrat, pro nihilo tamen ducendum penitus est. Istiusmodi operationis mentio se offeret vberior in Cosmographia nostra, vbi de locorum distantijs, longitudinum, latitudinumq; gradibus inueniendis tractatio absoluetur. Quilibet vero vel mediocriter peritus imaginari locum Solis sub horizonte depræhendat facile, quomodo cauda Soli creata sit. A principio enim in Boream inclinari visa quæ est, postea in meridiem flectebatur, ob velocitatem nimirum motus, quo superabat Cometa Solem, quod animaduersum est precipuè diebus 17. 18. 22. & 23, sicuti figura subordinata ostendit clarissimè

FIGVRA PRAESENS QVALIS COMETA INDIES SVPRA HORIZONTEM apparuerit, primo, die sexto Augusti, Secundo, decimotertio, Postea decimo quarto, decimo quinto, decimo sexto &c. donec disparere cœpit, quemq; dietim motum ferè peregerit, vtq; caudam principiò in Septentrionem, vltimo vero in meridiem à Sole generatam reclinauerit.

At, dicet forsan hic aliquis perperam Cometæ motum diurnum, reuolutionis circulum, caput caudamq; eiusdem assignari, tanq̃ illius, qui regulatum non obtinuerit incessum, cumq; iam olim philosophis & Astrologis perspectum sit, proditumq; cometas nihil esse aliud quã terrestres halitus siue exhalationes calidas & siccas, pingues & glutinosas, virtute astrorum supremam vsq; ad aëris regionem eleuatas, ibidemq; succensas, orbes vero nequaq̃ Cometas habere, quare regulari etiam carere motu. Illud equidem negare non ausim, cum tamen simillimũ deprehensi sint Cometæ nostri motum absoluere regulari, neq; huc illuc auis ritu in æthere volitantis raptus sit, nihil obstiterit sane motum eiusdem aliqua etiam regula astringere. Sunt tamen qui cometam esse dicunt exalationem subtilem non inflammatam, sed lucentem à lumine Solis, cui sententiæ & nos accedimus, nostros siquidem cometas tale quid esse certissimum est. Hoc autem supposito, nõ difficile est, caudam imaginari. Neq; vero omnes hic Cometas intelligi volo, dubium enim non est, quosdam esse per se accensos, sicut etiã in superioribus meminimus. Quid autem talem ingeneret motum cometæ præter sphærarum superiorum raptus violentiores, & potissimum Lunæ vicinioris scz, non habeo quid dicam.

OBSERVATIO PRIMA COMETAE SECVNDI.

SECVNDVS Cometa Anno 1532 fulsit in regione orientali, cœpit autem videri 25 Septembris, in diem vsq; 20 Nouembris, septies per me & studiosissimè obseruatus. PRIMO autem omnium secũdo Octobris die in Dreseno misniæ oppido (cuius loci altitudo est 51 gra.) hora Solis ortum præcedente quinta, In qua contemplatione Azimuth altitudoq; huiusmodi reperta sunt.

¶ Altitudo Cometæ supra horizontem 13 gra. 10 mi.
¶ Azimuth eiusdem ab ortu versus meridiem 24 gra. 30 mi.
¶ Altitudo cordis Leonini gra 34.
¶ Azimuth eiusdem gra. 19 mi. 22.

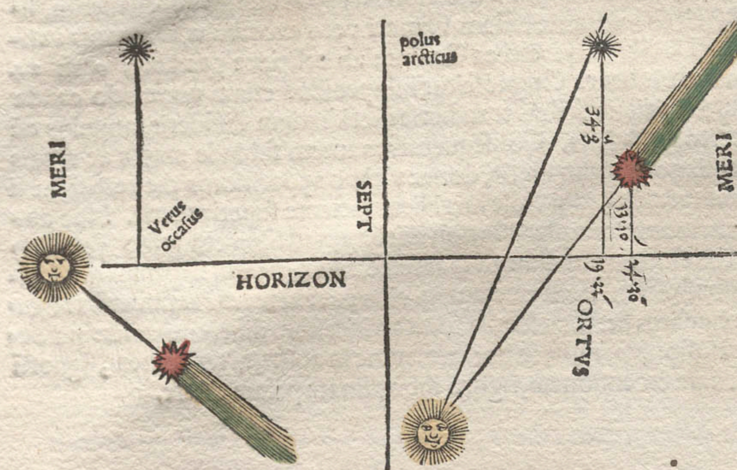
Hijs

Hiis conquisitis operatum mihi consequenter est, hac qua soluĩ hactenus ratione, non secus ac in priori Cometa factũ est eaq; mihi cognita.

Declinatio cordis Leonini 14 gra. 12 mi.
Ascensio recta eiusdem 144 gra. 54 mi.
Ascendens eclipticæ obseruationis hora gra. 1 mi. 28 ♎.
Declinatio Cometæ gra. 4 mi. 25 meri.
Ascensio recta eiusdem 154 gra. 47 mi.
Latitudo Cometæ graduum 13 mi. 44 meri.
Locus verus Cometæ in ecliptica gra. 8 mi. 24 ♍.

Ex hiis omnibus manifestum erat cometam in occidente cœli ora Solem præuertendo cecidisse, & ea de causa vesperi non luxisse, cum interim non aliter caudam suam gereret atq; prior iam dictus.

Situs Cometæ occasus tempore — Situs Cometæ ortus tempore.

OBSERVATIO SECVNDA

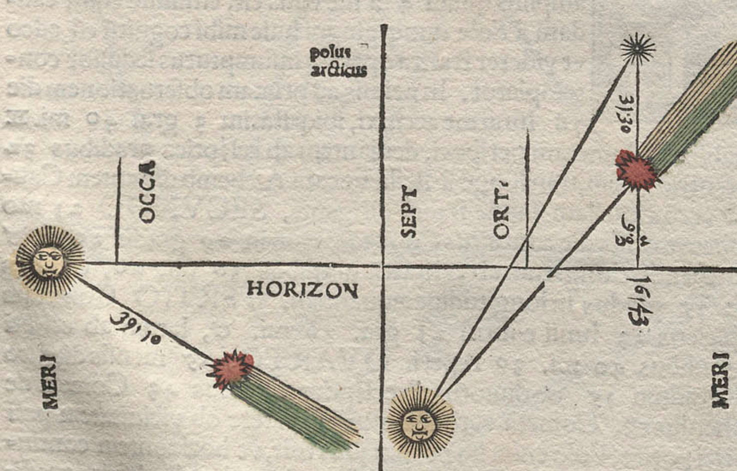
SECVNDO consideratus est Cometa die Septembris 3 eodem in loco, Caudã vero eius Solem sequi iam comperto extremum eius inspectum est. E qua inspectione sequentia se obtulerunt.

¶ Altitudo cordis leonini gra. 31 mi. 30
¶ Altitudo Cometæ gra. 9
¶ Azimuth eiusdem ab ortu meridiem versus gra. 16. mi 43
¶ Altitudo extremitatis caudæ gra. 20 mi. 42
¶ Azimuth eiusdẽ extremitatis gra. 27 mi. 6 meri.

E quibus etiam subnexa eliciuntur vna cum situ Cometæ, quem habuit oriendo & occidendo, & hoc per figuram.

Verus Cometæ locus gra. 11 mi. 25 ♍
Declinatio eiusdem gra. 3 mi. 53 meri.
Ascensio eius recta gra. 158 mi. 27.
Latitudo Cometæ ab ecliptica gra. 10 mi. 12 meri.
Distantia Cometæ à Sole gra. 39 mi. 10.
Locus Solis hora obseruationis 19 gra. 27 mi. ♎
Verus extremitatis caudæ locus in ecliptica 26 gra. 24 mi. ♌.
Latitudo extremitatis eiusdem gra. 13 mi. 8 me.

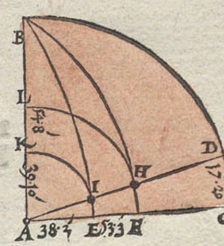
Occasus Cometæ — Ortus Cometæ

Ex hiis igitur licebat nunc contueri vere vtrum cauda Solem, vti vmbra assequeretur, constabat autem omnino sic esse, ea ratione. Distantia Cometæ quæ erat graduum 38 mi. 2 à Sole, resumpta in meteoroscopio scz ab A versus C in puncto E finiebatur, ab E sursum Cometæ latitudo similiter numerabatur gra. 10 mi. 12,

numerataeq;

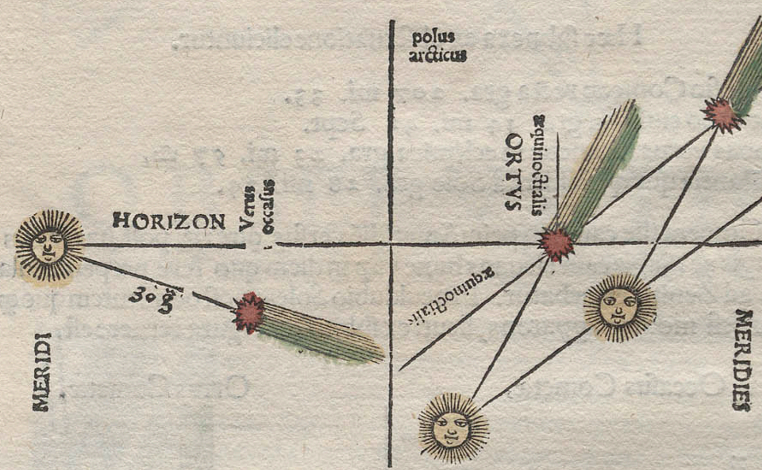
numerataeq; I litera apponebatur. Filum vero hic vna cum margarita super I firmatum gradus 17 mi. 20 in limbo iuxta punctum D monstrabat, id quod quantitas anguli contenti eclipticam inter & arcum à Sole per Cometæ corpus ductũ erat. Hic iterũ filo in A B lineam tracto margarita in puncto K 39 gra. 10 mi. distantiam scilicet Cometæ à Sole arguebat. Post hac rursus ab A in C meteoroscopii gradus 53 mi, 3 distantiam videlicet caudæ extremæ à Sole requirenti F litera apponebatur. Ab illa ascendẽs vsq; in H gradus 13 mi. 8 Latitudo scilicet extremitatis numerabatur. In H igitur filum cum vnione positum idẽ in puncto D ipsi' limbi gradus, vt antea 17 mi. 20 indicabat, adeo clarum erat, quoniam anguli æquales essent, oportere quoq; caudam illam à Sole progigni. Postremo igitur filum ducenti supra A B idem in puncto L 54 gra. 8 mi. distantia nempe Solis & caudæ extremæ indicari visa est, ex quo etiam coniectari facile fuit, caudam 14 gra. 58 mi. in longitudine obtinuisse, cuius adhuc manifestior intellectus ex figura summetur proxima.

TERTIA OBSERVATIO.

TERTIA Cometæ inspectio 14 Octobris die facta est, quo quidem die mihi Lyptziæ esse contigit, quamobrem itinerarii solius horologii, quod compassum vocant, vsu Cometam in æquinoctiali ipsissimo suboriri animaduertimus, in libræ principio constitutum, eadem enim obseruationis hora libræ initiũ ascẽderat. cuius ortũ pariter & occasum tabella subseq̃ues oculis exponit.

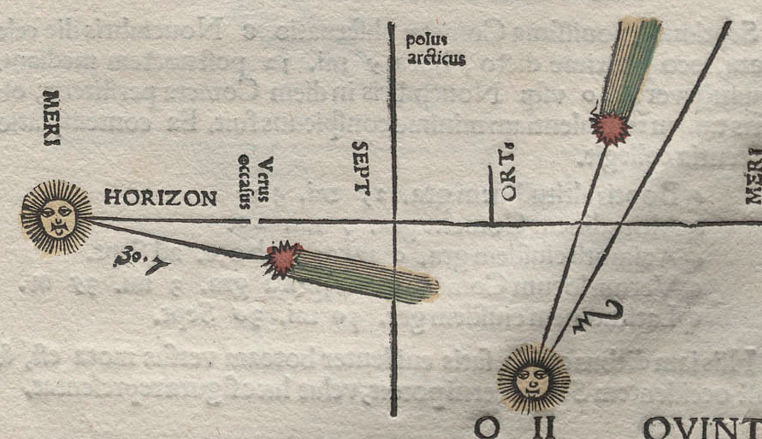
Occasus. — Ortus

QVARTA OBSERVATIO.

QVARTO Cometa visus est die Octobris 19, vbi eum quintum libræ gradum mi. 46 tenere in longitudine deprehendimus, ab ecliptica vero Septentrioni inclinantem gra. 4 mi. 51. Quomodo autẽ Solem anteuertens eleuatus sit, 30 gradibus ab eodem elongatus, Præterea quomodo prior Sole occubuerit, nec post occasum eius conspectus sit, imago sequens aperit.

Occasus Cometæ — Ortus Cometæ

O II QVINTA